

Identificatieplicht

Identificatieplicht vanaf 14 jaar

De Wet op de uitgebreide identificatieplicht trad op 1 januari 2005 in werking. Vanaf deze datum moet iedereen in Nederland van 14 jaar en ouder een geldig identiteitsbewijs kunnen tonen als politie of andere toezichthouders daar om vragen. In de praktijk betekent dit dat iedereen van 14 jaar en ouder altijd een geldig identiteitsbewijs bij zich moet dragen.

Het verzoek om identificatie door politie of andere toezichthouder mag niet willekeurig gebeuren. Zij moeten daartoe een reden hebben. Het moet nodig zijn voor de uitvoering van hun taken, bijvoorbeeld voor verkeerstoezicht, hulpverlening, opsporing van strafbare feiten of handhaven van de openbare orde. Er komen geen afzonderlijke controles op het bezit van identiteitsbewijzen.

Wanneer iemand geen geldig identiteitsbewijs kan of wil tonen wanneer politie of toezichthouder daar om vragen, kan hij meegenomen worden naar het politiebureau. Daar wordt vervolgens onderzoek gedaan naar zijn identiteit. Ook kan hij bestraft worden met een boete van maximaal 2250 euro. Mensen met de Nederlandse nationaliteit kunnen zich identificeren met het paspoort, het rijbewijs en de Nederlandse identiteitskaart (voorheen Europese identiteitskaart). Vreemdelingen kunnen zich identificeren met een vreemdelingendocument.

Wat houdt de identificatieplicht in voor werkgevers?

De identificatieplicht valt voor werkgevers uiteen in een drietal verplichtingen:

- verificatieplicht
- bewaarplicht
- zorgplicht.

Wat is verificatieplicht en wat moet u doen als werkgever

Verificatieplicht houdt voor werkgevers in dat zij de identiteit van hun werknemers moeten verifiëren bij indiensttreding. Dit betekent dat u bij indiensttreding van een nieuwe werknemer altijd naar een *geldig, origineel identiteitsbewijs* moet vragen. De werknemer is verplicht u dit te tonen.

Ook als u *vreemdelingen* inhuurt als uitzendkrachten of van een onderaannemer (bijvoorbeeld personeel voor catering, schoonmaak of beveiliging) bent u verplicht naar dit identiteitsbewijs te vragen.

Het is overigens aan te bevelen bij uitzendkrachten of ingehuurd personeel in *alle* gevallen om een identiteitsbewijs te vragen. Dit kan de duur van mogelijke controles door de bevoegde instanties drastisch bekorten.

De werknemer moet tevens in het bezit zijn van een geldig Burgerservicenummer (BSN). Indien het BSN daarop is vermeld, is het verstandig dit nummer over te nemen van het identiteitsbewijs (bijvoorbeeld het Nederlands paspoort of de Nederlandse identiteitskaart).

U bent als werkgever verplicht het getoonde identiteitsbewijs te controleren op echtheid. Let daarbij op dingen als:

- de pasfoto: komt deze overeen met de persoon die voor u staat?
- kenmerken: kloppen de op het identiteitsbewijs genoemde fysieke kenmerken zoals lengte en leeftijd?
- handtekening
- nationaliteit
- geldigheid van het document: is de vervaldatum nog niet verstreken?

Wat is bewaarplicht en wat moet u doen?

Van het identiteitsbewijs maakt u **zelf** een kopie.

Vervolgens bent u verplicht de kopieën van deze documenten in uw administratie op te nemen en te bewaren, zodat u bij controles de gevraagde inlichtingen kunt verstrekken. Ook het nummer en de aard van dit bewijs (ofwel welk soort) moet u in uw administratie opnemen en tot vijf jaar na het einde van het dienstverband bewaren. De controlerende instanties moeten deze administratie op de werkplek kunnen raadplegen. Op het moment van indiensttreding (verificatie) moet het document geldig zijn. U bent niet verplicht om een geldig document in uw administratie te bewaren.

Wat is zorgplicht en wat moet u doen als werkgever?

U moet al uw werknemers erop wijzen dat ze tijdens hun werkzaamheden een origineel identiteitsbewijs bij zich moeten dragen. Uitsluitend voor de identificatie op de werkplek mag ook gebruik worden gemaakt van een Nederlands rijbewijs.

De zorgplicht betekent tevens dat u, in geval van controle, uw werknemers in de gelegenheid moet stellen om aan hun identificatieplicht te voldoen. Dit kan inhouden dat zij tijdelijk de werkplek moeten verlaten om bijvoorbeeld elders in uw bedrijf het document te kunnen pakken. In uw organisatie moet u maatregelen en voorzieningen treffen voor het bewaren van de identiteitsbewijzen van uw werknemers. U kunt daarbij denken aan kluisjes.

Uitzendkrachten

De identificatie-, bewaar- en zorgplicht geldt ook voor *vreemdelingen* die als uitzendkracht of ingehuurd werknemer bij u werken, zoals schoonmaakpersoneel, cateraars en beveiligingspersoneel. De eigenlijke werkgever (bijvoorbeeld het uitzendbureau of de onderaannemer) moet aan u, als inhuurder van deze vreemdelingen, bovendien aan het begin van de arbeidsrelatie een kopie van de geldige identiteitsbewijzen van de werknemers verstrekken. Het is overigens aan te bevelen bij uitzendkrachten of ingehuurd personeel in *alle* gevallen om een identiteitsbewijs te vragen. Dit kan de duur van mogelijke controles door de bevoegde instanties drastisch bekorten.

Vreemdelingen

Wanneer u als werkgever een vreemdeling arbeid wilt laten verrichten, moet u zich aan een aantal regels houden. Allereerst moet de vreemdeling een geldig identiteitsbewijs kunnen overleggen. Dat moet u - net als bij Nederlandse werknemers - op echtheid controleren, kopiëren en in uw administratie opnemen. Vervolgens heeft u om een vreemdeling van buiten de Europese Economische Ruimte arbeid te laten verrichten een tewerkstellingsvergunning nodig. Die moet u aanvragen bij het UWV Werkbedrijf.

Zie voor meer informatie: www.wetarbeidvreemdelingen.nl

U bent in overtreding als u een vreemdeling die alleen met een tewerkstellingsvergunning in Nederland mag werken arbeid laat verrichten zonder dat u voor die persoon over zo'n vergunning beschikt, of als de vergunning nog in aanvraag is. Bij controle moet u dan ook de tewerkstellingsvergunningen voor de werknemers voor wie dat nodig is kunnen tonen.

Controle

De controlerende instanties houden regelmatig (onaangekondigde) werkplekcontroles. Dit doen zij zelfstandig of in onderlinge samenwerking met bijvoorbeeld de Vreemdelingenpolitie. Bij deze controles moet u uw administratie kunnen laten zien. U bent verplicht hieraan mee te werken. Uw werknemers moeten hun identiteitsbewijs tonen.

Wat gebeurt er als u zich niet aan de regels houdt?

Als tijdens de controles blijkt dat er sprake is van onregelmatigheden (bijvoorbeeld dat uw administratie niet in orde is), dan bent u mogelijk in overtreding. Op basis van de aard van de overtreding kan proces-verbaal opgemaakt worden. Daarnaast kunnen uw werknemers meegenomen worden naar het politiebureau om hun identiteit te achterhalen. Eventuele inkomstenderving kunt u niet verhalen.

Als u vermoedt dat het legitimatiebewijs van een werknemer niet in orde is, kunt u contact opnemen met de politie.

Meer informatie

Heeft u naar aanleiding van deze tekst nog vragen dan kunt u contact opnemen met de afdeling Publieksinformatie van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
Postbus 90801, 2509 LV Den Haag
Tel.: 1400

Voor meer informatie kunt u ook de volgende internetsites raadplegen:

- www.identiteitsdocumenten.nl

- www.ind.nl (Immigratiedienst)